

INSPEKCJA WETERYNARYJNA
POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
w Świebodzinie

Wójt Gminy Skąpe

Nasz znak: ZZZ.070.2.4.2025

Dot. sprawy nr: GR.6143.1.2025 pismo z dnia:31.01.2025

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Świebodzinie na podstawie art. 11a ust. 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580, z późn. zm.) przedstawia opinię do projektu uchwały Rady Gminy Skąpe w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2025 doręczonej 11.02.2025 r. wnosząc następujące uwagi:

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Świebodzinie wskazuje, że w projekcie programu nie określono kto będzie wykonywał zadanie określone w art. 11a ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie zwierząt polegające na sprawowaniu opieki nad kotami wolnożyjącymi, w tym ich dokarmianie. Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury program powinien wskazywać konkretne podmioty wykonujące zadania określone w art. 11a ust. 2 ww. ustawy. Co prawda w § 3 lit. a wskazano, że zadanie to będzie wykonywane poprzez osoby, które nieodpłatnie będą sprawowały opiekę nad kotami wolnożyjącymi na terenie gminy (tzw. społeczni opiekunowie gniazd kotów wolnożyjących), jednakże nie określono procedury rejestracji opiekunów takich zwierząt wolnożyjących. Istotnym byłoby również zobowiązanie tych osób do opieki nad zwierzętami, w tym w zakresie dbania o utrzymanie czystości, co zapewniłoby identyfikowalność spełnienia przez gminę obowiązku opieki nad kotami wolnożyjącymi.

W § 4 ust. 1 przesłanego przy w/w piśmie projektu wskazano Strażnika Gminnego jako podmiot wyłapujący zwierzęta bezdomne, który realizował by zadania gminy w zakresie odławiania zwierząt bezdomnych. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Świebodzinie ma wątpliwości czy Strażnik Gminny jest odpowiednim podmiotem do wykonywania ww. zadania i czy posiada, jak napisano w projekcie, stosowne uprawnienia. Schronisko dla zwierząt położone jest od miejscowości Skąpe w odległości ok. 80 km. Przy przewozie zwierząt na odległości pow. 65 km. wymagane jest posiadanie zatwierdzenia dla przewoźnika, którego Powiatowy Lekarz Weterynarii w Świebodzinie nie wydawał ww. podmiotowi. Wskazano, że odłowione zwierzęta zostaną przekazane bezpośrednio do schroniska. W takim ujęciu należy, więc wskazać, że Strażnik Gminny nie posiada uprawnień do realizacji zadań, do których wykonywania będzie zobowiązany uchwałą gminy. Zgodnie bowiem z § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt (Dz. U. Nr 116 poz. 753) ? działania w zakresie wyłapywania zwierząt bezdomnych, w szczególności psów i kotów, obejmują:

„1) przeprowadzenie wyłapywania przez podmiot, z którym została zawarta umowa, o której mowa w § 5,

2) przewiezienie i umieszczenie zwierząt w schronisku.”

W § 6 ust. 3 Programu przewidziano, iż zwierzęta bezdomne przekazane do adopcji **mogą** być uprzednio poddane sterylizacji lub kastracji. Tryb przypuszczający tego sformułowania jest nie do zaakceptowania w projekcie uchwały, gdyż zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt sterylizacja zwierząt jest zabiegiem obligatoryjnym, w przypadku zwierząt umieszczonych w schronisku dla zwierząt, zaś zwierzęta mogą być przekazywane do adopcji dopiero po ich uprzednim umieszczeniu w schronisku.

Jednocześnie Powiatowy Lekarz Weterynarii w Świebodzinie prosi o rozważenie możliwości objęcia programem sterylizacji i kastracji również zwierząt domowych w gminie **nieprzebywających** w schronisku. Zgodnie z art. 11a ust. 3a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt program może obejmować plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają. Wprowadzenie ww. zadania w znaczący sposób może wpłynąć na efekty realizacji programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania ich bezdomności.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Świebodzinie stoi na stanowisku, że w zakresie zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami gospodarskimi należy w programie przyjąć podział na gatunki zwierząt. Należy bowiem zauważyć, że z przyczyn epizootycznych bezdomne zwierzęta gospodarskie powinny trafiać do gospodarstwa, w którym nie są utrzymywane te same gatunki zwierząt co gatunek, do którego należy zwierzę bezdomne. W przypadku, w którym właściciel gospodarstwa przyjąłby takie zwierzę, naraża zwierzęta przebywające w gospodarstwie na zarażenie chorobami zakaźnymi, które mogą być przeniesione przez zwierzę bezdomne o nieznanym statusie epizootycznym. Ponadto Powiatowy Lekarz Weterynarii w Świebodzinie w takim przypadku właściwym miejscowo organem Inspekcji Weterynaryjnej będzie musiał podjąć działania administracyjne wynikające z przepisów o ochronie zdrowia zwierząt. Tytułem przykładu, w przypadku przyjęcia do gospodarstwa hodującego bydło, bezdomnego bydła, powiatowy lekarz weterynarii będzie musiał wydać decyzję administracyjną o zawieszeniu uznania stada za urzędowo wolne od gruźlicy oraz urzędowo wolne od brucelozy, a także o cofnięciu uznania stada bydła za urzędowo wolne od enzoptycznej białaczki bydła. Wydanie takich decyzji będzie miało negatywny wpływ na prowadzoną produkcję w gospodarstwie, gdyż będzie wiązało się z szeregiem dodatkowych wymogów, które gospodarstwo będzie musiało spełnić.

Taka sytuacja będzie miała miejsce również w przypadku wprowadzenia nieoznakowanego bezdomnego zwierzęcia z gatunku owca do stada owiec lub kóz do stada utrzymującego kozy. Analogicznie sytuacja odnosi się przy wprowadzeniu do gospodarstwa nieoznakowanego (bezdomnego lub odebranego posiadaczowi) zwierzęcia z gatunku świnia do stada świń w gospodarstwie uznanym za urzędowo wolne od choroby Aujeszkiego.

Ponadto, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Świebodzinie zwraca uwagę, że zapisy sformułowane w § 9 nie biorą pod uwagę zwierząt gospodarskich z gatunku owca i koza. Jednakże należy również te gatunki zwierząt gospodarskich objąć programem zapobiegania bezdomności w razie potrzeby również im zapewnić miejsce w momencie odebrania ich dotychczasowym właścicielom.

Jednocześnie, z uwagi na to, iż wskazane przez was gospodarstwo, do którego będą przemieszczane bezdomne zwierzęta gospodarskie, znajduje się na obszarze objętym ograniczeniami w związku z afrykańskim pomorem świń, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Świebodzinie zwraca

uwagę na to, iż wprowadzenie bezdomnych świń do tego gospodarstwa nie może być wykonane bez zgody Powiatowego Lekarza Weterynarii w Świebodzinie.

W odniesieniu do kwestii zapewnienia przez Gminę całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt Powiatowy Lekarz Weterynarii w Świebodzinie, w celu usprawnienia działań, prosi o podanie w ogólnodostępny sposób numeru telefonu, pod który można zgłaszać zdarzenia w ciągu całego dnia (często tego typu zdarzenia mają miejsce poza godzinami pracy urzędu lub dni wolne). Dostępny numer telefonu ułatwi zgłaszanie i skróci okres oczekiwania zwierząt na udzielenie pomocy.

Odnosząc się do przepisów dotyczących finansowania programu, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Świebodzinie zwraca uwagę, że postanowienia zawarte w § 11 są zbyt ogólnikowe. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem judykatury w programie powinny być zawarte szczegółowy sposób wydatkowania środków na realizację programu (np. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 3 grudnia 2013 r. II SA/Kr 852/13). W szczególności wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych przez schronisko powinny być rozbite na poszczególne zadania, w tym na zapewnienie opieki w schronisku, przeprowadzenie w schronisku zabiegów sterylizacji i kastracji, itp. Nie wskazano również sposobu finansowania wszystkich zadań określonych w Programie jak poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt, odławianie bezdomnych zwierząt i zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. W tym miejscu Powiatowy Lekarz Weterynarii w Świebodzinie prosi o rozważenie przyjęcia zasad związanych z finansowaniem zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi w schronisku od skuteczności prowadzenia akcji adopcyjnej. Powyższa regulacja mogłaby uzależniać wypłatę dla podmiotu prowadzącego schronisko części wynagrodzenia związanego z utrzymaniem zwierzęcia bezdomnego od jego skutecznej adopcji. Takie rozwiązanie zachęcałoby jeszcze bardziej podmiot prowadzący schronisko do prowadzenia skutecznej akcji adopcyjnej, gdyż częściowa wypłata jego wynagrodzenia za utrzymanie pojedynczego zwierzęcia wiązałaby się z jego adopcją, a nie tylko utrzymaniem w schronisku.

Z poważaniem

Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Świebodzinie

Grzegorz Janicki
lek. wet.

A.J

